

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изпълнителна Агенция „Морска администрация”

ОДОБРЯВАМ:

заличено на основание чл.59 ззд
к.д.п. инж. Венцислав Иванов,
Изпълнителен директор на
ИА “Морска администрация”
.22.06 2026 г., София

НАЦИОНАЛЕН СТАНДАРТ

За провеждане на обучение в курс
ВОДАЧ НА ПЛАВАТЕЛЕН СЪД ЗА ЛИЧНО ПОЛЗВАНЕ (ДЖЕТ)

Вид на курса: основен

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ	<i>редовно</i>
ПРОГРАМНИ ЧАСОВЕ:	9 учебни часа
МИНИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ:	1
МАКСИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ:	<i>съгласно възможностите на обучаващата институция, но не повече от 6</i>
МИНИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ В ГРУПАТА ЗА УПРАЖНЕНИЯ	1
МАКСИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ В ГРУПАТА ЗА УПРАЖНЕНИЯ	<i>съгласно възможностите на обучаващата институция, но не повече от 6</i>

Водач на плавателен съд за лично ползване(джет)	Стр. 2 от 7	Редакция първа	дата
---	-------------	----------------	------

1. ПРЕДМЕТ НА КУРСА

Курсът е предназначен за придобиване правоспособност „Водач на плавателен съд за лично ползване (джет).

2. ЦЕЛИ

Лицата, които успешно преминават този курс, придобиват знания и умения, изисквани от чл.40, т.10 на Наредба 6 за компетентност на морските лица в Република България (Наредба № 6).

Те трябва:

- да знаят: нормативната база, определяща условията за безопасно използване на плавателни средства за лично ползване (джет)
- да умеят: безопасно за управляват и маневрират с плавателно средство за лично ползване (джет)

3. ФОРМА НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА

Обучението се провежда присъствено в обучаващи институции одобрени от Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (ИАМА).

Часовете посочени в тематичния план и учебната програма са учебни часове по 45 минути. При целодневно занятие, трябва да се осигури обедна почивка която, не може да бъде по-малко от 30 минути. Последователни учебни часове могат да се организират без почивка между тях, както следва:

- теоретични лекции не повече от два последователни часа без почивка по учебни теми, за които учебното съдържание позволява.
- часовете за упражнения и практика не повече от три последователни учебни часа без почивка по теми, за които учебното съдържание позволява.

Методическата последователност на часовете и почивките се определят в разписанието на занятията в курса - Приложение № 1а.

Забранява се провеждането на практически занятия при следните условия:

- когато са налице неблагоприятни хидрометеорологични условия;
- преди изгрев и след залез слънце;
- когато плавателните средства не притежават система за автоматично спиране (QUICK STOP), гарантираща спирането на машината, в случай че водачът падне във водата;
- при превоз на повече от допустимия брой лица, определен от производителя за конкретния модел джет;
- в случай че лицата не носят индивидуални спасителни жилетки.

4. ВХОДНИ СТАНДАРТИ

Обучаемите трябва да отговарят на следните входни стандарти:

- минимална възраст-18 години
- образование-основно

5. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ

Обучението се води от инструктори, преминали курс за инструктори в Българската федерация по водомоторен спорт **или притежаващи RYA PWC Proficiency certificate.**

6. ОЦЕНКА И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

Оценката на знанията и уменията на обучаемите се извършва текущо в хода на провеждането на всяко занятие чрез устни изпитвания, както и чрез оценяване по време на практическите упражнения по отделните елементи и се документира в дневника на курса. Теоретичните познания на обучаемите се установяват чрез тест, съдържащ 10 въпроса от тематичния план и практически изпит в зона .

Тестът трябва да съдържа въпроси от всички теми на учебната програма. Провежда се за време

Водач на плвателен съд за лично ползване(джет)	Стр. 3 от 7	Редакция първа	дата
--	-------------	----------------	------

до 12 минути и се приема за успешно преминал, ако е отговорено правилно на всички въпроси

За успешно преминал практическия изпит се счита обучаем, който е покрил изискванията на съответното упражнение, съгласно критериите по разработените сценарии.

Практическо упражнение	Оценка	
	Да	Не
потегляне от кей или бряг	Извършва всички необходими проверки преди потегляне, водачът е поставил правилно всички необходимите предпазни средства. Джетът потегля плавно и достига мястото за изпълнение на последващите упражнения на ниска скорост, без прекъсване .	Водачът не е направил някоя от проверките, не е поставил някое предпазно средство и/или е забравил да постави кордата за аварийно спиране. Потегля рязко и се движи с висока скорост към мястото за изпълнение на последващите упражнения.
Изпълняване на завой на Уилямсън	Правилно изпълнява завоя на Уилямсън и след изпълнението джетът се движи на противоположен курс в собствената си следа.	Не избира правилна посока на завиване. По време на завоя губи ориентация и не успява да застане на противоположен курс в собствената си следа.
Подхождане към паднал във водата човек	След изпълнението на завоя на Уилямсън, достига и спира до буя обозначаващ паднал човек достатъчно близо.	Подминава буя, обозначаващ паднал човек поради несъобразена скорост или спира твърде далеч от него.
Изправяне на преобърнат джет	Успява да изправи преобърнат джет и да се качи на него от водата.	Не успява да изправи преобърнат джет и/или не успява да се качи на него.
Приставане на брега или кея	Пристига на ниска скорост и приставя плавно, без удар.	Налага се рязко маневриране и приставя с удар.

Оценката на практическото упражнение се доказва със видеозапис, който обучаващите институции трябва да могат да покажат при проверката.

За успешно преминал курса се счита обучаем, който е преминал успешно теоретичния тест и практическия изпит по всички теми и задачи.

7. ДОКУМЕНТИРАНЕ

Преди започване на всеки курс, съгласно изискванията на чл. 67, ал. 4 от Наредба № 6, обучаващата институция създава съответния запис със списък на участниците в електронния модул на обучаващи институции. При промяна в обстоятелствата на организирания курс (отпадане на участник, промяна на разписание, промяна на преподавател, зала и др.) обучаващата институция информира своевременно съответната ДМА за това.

Документирането на провеждането на курса се извършва в дневник на обучаващата институция, който съдържа най-малко данните в Приложение № 11 към чл. 66, ал. 1 от Наредба № 6.

Цялата документация по провеждането на курса (фотокопия на документи, доказващи покриването на изискванията на входните стандарти за всеки курсист, попълнените от курсистите тестове, копие от видеозаписа на теоретичния изпит) се съхранява в продължение на 5 (пет) години от обучаващата институция.

Водач на плавателен съд за лично ползване(джет)	Стр. 4 от 7	Редакция първа	дата
---	-------------	----------------	------

Обучаващата институция извършва видеозапис на всички теоретични изпити. Видеозаписът от изпита трябва да бъде с такова качество, че да осигурява наблюдение на всички лица полагащи изпита, за цялото време на изпита с възможност за добро разпознаване на лицата и техните действия по време на изпита.

След приключване на курса обучаващата институция:

- в електронния модул на обучаващи институции променя статуса на всеки един участник в съответния курс на „завършил/незавършил/премахнат“ и приключва курса.
- представя в съответната дирекция “Морска администрация” на електронен носител: сканирани документи (дневник на курса, протокол от изпита, решенията по време на изпита тестове, копие на видеозаписа на теоретичния изпит).

**ЗАБЕЛЕЖКА: Видеозаписът от изпита трябва да бъде с такова качество, че да осигурява наблюдение на всички лица полагащи изпита, за цялото време на изпита с възможност за добро разпознаване на лицата и техните действия по време на изпита.*

8. ОСВИДЕТЕЛСТВАНЕ

Обучаем преминал успешно курса получава от ИАМА свидетелство „Водач на кораб до 40БТ на море“ с ограничение „10. Валиден за „само джет/Valid for Jet ski only“

9. ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА И УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ ЗА ОБУЧЕНИЕ

Теоретичното обучение се провежда в помещения, снабдени с необходимите карти и схеми или с възможност за прожектиранена тези карти и схеми.

Практическите занятия се водят само в ясно обозначени зони, определени съгласно приложимите правила за предоставяне на водоатракционни услуги с плавателни средства за личноползване от раздел IV на „Наредба за плаването и граничния режим във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на република България на български и чуждестранни яхти, лодки и други плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение, както и извършване на водноатракционни услуги с тях“.

Използват се само джетове, регистрирани по реда на Наредба 1 за вписване в регистъра на корабите.

Ако за обучение се използват едновременно повече от един джет, те трябва да са оборудвани, с дистанционна система за автоматично спиране от разстояние най-малко 1000 m (CONTROL PANEL), която се използва, в случай че обучаемите създават рискови ситуации за сигурността на лицата и плавателните средства в района;

Учебния център осигурява моторна лодка или специално оборудван джет, способни да развият скорост, не по-малка от 12 възела, снабдени със спасителни и пожарогасителни средства, санитарен и превързочен материал и кръгъл спасителен пояс с въже с дължина 30 m. Съгласно разпореденията на ИАМА, на бордовете на лодката/джета се изписва с ясно различими букви надпис: "Спасителна лодка"/"Спасителен джет" на български език и "Rescue boat" на английски език.

По време на практическото обучение, всеки един от обучаемите трябва да има спасителна жилетка.

10. ТЕМАТИЧЕН ПЛАН

Водач на плавателен съд за лично ползване(джет)	Стр. 5 от 7	Редакция първа	дата
---	-------------	----------------	------

	ТЕМИ	Лекции	Упражнения
1.	Въведение в курса. Предмет и цели. Организация. Мерки за безопасност.	0.1	
2	Нормативна база		
	Режим за плаване на джетовите и забранени райони съгласно „Наредба за плаването и граничния режим във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на Република България на български и чуждестранни яхти, лодки и други плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение“.	0.7	
	Документи и маркировка на джета съгласно „Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на плавателните съдове за отдих и на плавателните съдове за лично ползване.“		
3.	Правила за безопасност при плаване с джет.		
	Признак, че съществува опасност от сблъскване и действия за предотвратяването му при различно взаимно положение на плавателните съдове. МППСМ правило 7, 8,13, 14, 15,18а	1.0	
	Опасности от плаване в близост до големи кораби.		
	Опасност при преминаване с висока скорост в близост до малки лодки, сърфове и плувци.		
	Опасности при плаване в прибой.		
	Действия при паднал човек във водата.		
	Сигнал за бедствия.		
4	Теоретичен изпит	0.2	
5	Практически упражнения за плаване с джет		
	Устройство на джета, особености на експлоатацията. Общо устройство на джета.Принцип на работа на водомета. Проверки преди и след използване на джета. Устройства и лостове за управление. Лично оборудване за безопасност - спасителна жилетка и корда за аварийен стоп.	1.0	
	Отплаване от брега, каране по права линия, изпълняване на завои на ниска и висока скорост и приставане на брега.	3.0	
	Изправяне на преобърнат джет. Изпълняване на завои на Уилямсън и заставане до паднал във водата човек. Практически изпит.	3.0	

11. УЧЕБНА ПРОГРАМА

Всяко учебно заведение разработва учебна програма, която подробно описва всички теми, които ще бъдат изучавани по точките от тематичния план в т. 10.

Учебното заведение представя разработената програма за одобрение от ИАМА.

Водач на плавателен съд за лично ползване(джет)	Стр. 6 от 7	Редакция първа	дата
---	-------------	----------------	------

12. ЛИТЕРАТУРА, ЗАПИСКИ ЗА КУРСИСТА И МАТЕРИАЛИ ЗА ИЗПИТВАНЕ

12.1. Литература

12.1.1. „Наредба за плаването и граничния режим във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на Република България на български и чуждестранни яхти, лодки и други плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение“

12.1.2. „Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на плавателните съдове за отдых и на плавателните съдове за лично ползване.“

12.1.3 Реководство за обучение по джет (аквабайк) (Aquabike_Training_Manual или друго ръководство с аналогично съдържание, обхващащо същите теми)

12.2. Записки за курсиста

При откриването на курса на курсистите се предоставя за лично ползване свитък с учебни помощни писмени и графични материали, съдържащи информация относно всички теми от учебната програма

12.3. Тестови въпроси и упражнения

Обучаващата институция подготвя тест съдържащ 10 въпроса и ги дава за одобрение от ИАМА заедно с програмата за обучение. Всеки един от въпросите на теста трябва да има предложени четири отговора, като само един от които е верен. Пет от въпросите включват изцяло нормативната база и пет от въпросите са от правилата за безопасно плаване с джет.

13. МЕРКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА

При провеждане на теоретичната подготовка не се налага предприемане на мерки за безопасност извън обичайните такива.

Провеждането на практическите упражнения се извършва под ръководството на квалифициран преподавател, след предварителен инструктаж за безопасни и здравословни условия на труд (*описват се специфичните мерки за безопасност, които се изискват при провеждане на занятията*), който се документира в дневник за инструктаж, както и инструктор управляващ моторна лодка или специално оборудван джет посочени в т.9 „ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА И УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ ЗА ОБУЧЕНИЕ“ на настоящия национален стандарт.

14. АКТУАЛНОСТ НА КУРСА

Националният стандарт за провеждане на курса е съставен в съответствие с изискванията на Наредба 6, както е изменена.

При промяна на този стандарт, провеждането на курсове от учебните заведения по старите програми се прекратява. Започналите преди промяната на Националния стандарт курсове завършват по действащата към момента на започване на курса учебна програма. Учебните заведения актуализират своята програма за курса в съответствие с процедурите си от системата за управление на качеството и изпращат същата за одобрение от ИАМА

Водач на плвателен съд за лично ползване(джет)	Стр. 7 от 7	Редакция първа	дата
--	-------------	----------------	------

Приложение № 1а

РАЗПИСАНИЕ НА ЗАНЯТИЯТА В КУРС (наименование на курса)

от до

Дата	От - до	Часа	Тема	Зала / Преподавател	Часове			
					Л	У	П	Σ
1 ^{ви} ден 01.01.20..	0830-1000	2	Нормативна база и теоретичен изпит					
	1000-1010		почивка					
	1010-1055	1	Устройство на джета					
	1055-1130		Обедна почивка					
	1135-1345	3	Практическо занятие					
	1345-1355		почивка					
	1355-1610	3	Практическо занятие и практически изпит.					
Общо часове								

Ръководител на курса:
(.....)

Л – лекции; У – упражнения; П – практическо занятие